

Riihimäellä Naisten neuvottelupäivät syksyllä 1953

Hyvät puoluetoverit.

Luonto kulkee eteenpäin määrättyssä rytmissä. Ensin on kevät, jolloin kaikki elollinen aivankuin herää uuteen elämään, senjälkeen tulee kesä, jolloin aurinko paistaa, kuten viime kesänä ja koko luonto esiintyy kauniina kuin morsian hunnussa, senjälkeen tulee usein ikävä ja sateinen syksy, joka vaikuttaa aivankuin alakuloiselta, kunnes syksyä taas seuraa reipas, luminen talvi kaikkine erilaisine rientoineen töineen ja keväthankien jälkeen kevään odotuksineen.

On tullut mieleeni, että kun ei vaan tässä meidän puolue-elämäesämmeikin olisi samansuuntainen rytmi. Siinä on tämän ~~puolueemme~~ 60-elinvuoden aikana ollut keväitä, kukkivia kesiä lamaannuttavia syksyjä, joita aina on seurannut reipas toiminnan-talvikausi. Viimeiset vuodet puolueemme elämässä ovat olleet syksyä monenlaisine pikku harmeineen, jotka ovat teille aktiivisessa puolue-elämässämme mukanaolleille tuttuja. Se, että naispiirimmeikin on jo selvinnyt pitämään tällaisia neuvottelupäiviä todistaa kuitenkin, että olemme pääsemässä rauhalliseen, joskin uutteruutta vaativaan, tavallisesti työsaavutuksista hyvin antoisaa talveen. ^{Pakkana} ~~Talvi~~ ei meille pohjolan ihmisille merkitse mitään jääkautta, vaan päinvastoin me tavallisesti juuri talven aina ahkerasti uurastamme.

Poliittisen tilanteen selvittelyssä ei minul-
la ole teille paljonkaan kerrottavana. Kesä kului
rauhallisesti hallituksen toimesta käytyjen leikki-
neuvottelujen merkeissä. Maikkien tuntema juonittelu-
mylly, eduskunta on ollut vasta muutamia viikkoja
koolla. Siellä on koko ajan kovasti touhuttu neuvot-
teluja, mutta mistä neuvoteltaisiin, siitä ryhmien
käsitys käy väkisin ristiin. Maalaisliiton mielestä
on kaikki hyvin, kunhan hallitus saisi vain budjet-
tiesityksensä ~~hän~~^{annellisesti} läpi. Sen mielestä olisi neuvo-
teltava eri ryhmien kesken vain budjetista. Sen si-
jaan esim. meidän ryhmämme mielestä on ensin neuvo-
teltava hallituspohjan laajentamisesta ja vasta sen-
jälkeen budjetista. Viimemainittuun eivät lähetekes-
kustelun perusteella olleet tyytyväisiä muut kuin sen
laatijat, jotka tietysti muodon vuoksi valittelivat
eduskunnan pöntöstä vain sitä, että muka maatalouden
perusparannuksiin ei budjetissa olisi riittävästi
rahoja. Meidän muiden mielestä ei budjettiesitykses-
sä mitään muuta asiaa taas oltukaan niin huomattu.
Hertta-rouvakin oli kuitenkin budjettiesitykseen
paljon tyytyväisempi kuin viime vuonna Fagerholmin
nälkäbudjettiin, joksi hän sitä ~~nimitti~~^{viime vuonna}. Nytkin hän
kyllä syytti vielä tästäkin budjetista, että kaikki
paha siinä juontaa juurensa edellisestä hallituksesta.
Maalaisliiton mielestä nykyinen hallitus on kuitenkin
paras mahdollinen heidän puolueensa näkökulmasta kat-
sottuna, joten ei heillä ole sen suhteen mitään valit-

tamista totesi pääministerikin noin kuukausi sitten käydyssä poliittisessa radiokeskustelussa. Päinvastoin pääministerikin hyvin ylimilisesti mainitsi, että jos jossain muualla päin vain löydetään parempi hallituskokoomus, niin passaa panna toimeksi vaan..

Maalaisliittolaisella hallituksella on kuitenkin hallitustuoleilta käsin niin suuria arvoja hoidettavanaan, ettei sillä ole kiirettä laajentaa hallituspuoluea parlamenttaatiseksi enemmistöhallitukseksi.

Päinvastoin sen lehdistössä vielä vähän väliä vihjailaan, että eräs ulkomainen mahti ei salli sen tai tämän puolueen astua hallitusremmiin. Viimeksi sitten

Helsingin Sanomista saimme lukea, että isä-Simonenkin on ollut sellainen työläisten etujen ajaja, joka on julkisesti hallitusneuvotteluissa sanonut, että

sosialidemokraattisen puolueen jäsenet ovat kaikki luettava oikeistoäärimmäisyysaineeksiin, eivätkä hänen käsityksensä mukaan voi tulla kysymykseen laajapohjaista hallitusta muodostettaessa.- Tällaiset puheet

~~ja Sanna Simoselle - Simonen Perustajan~~ voimme tietysti jättää omaan arvoonsa, mutta samalla

voimme myöskin todeta tyylin, millä eräät uskovat ajavansa tämän maan kansanvaltaisen työväestön asiaa.

Herra Simosen mielestä ei tämän maan asioita tullut vielä hoidettua tarpeeksi vinoon sinä aikana, jona hän, Leivo-Arsson, Tiainen, Antikainen ^{Pusa} y.m. simoslaisiksi nyt jääneet sosialidemokraatit olivat maalaisliitolle kuin aviopuoliso, hellä ja kuuliainen.

Sääsivät sellaisia maataloustulo-y.m. muita maatalouden tukipalkkiolakeja, joihin nyt olemme up-

poamaisillamme. On muistettava, että kun tätä kurjaa maataloustulolakia viime syksynä remontteerattiin, niin meidän ryhmämme ehdotti lakia vain yhdeksi vuodeksi, mutta juuri simoslaiset ja kommunistit olivat alusta saakka valmiit hyväksymään sen kolmeksi vuodeksi. Kommunistien esittämä maataloustulolaki olisi ollut vieläkin hölmömpi. Sen mukaan olisi maataloustukipalkkioita mennyt 40-50 miljoonaa, joten, ei meidän maassamme äänestäjät paljoakaan vaivaannu selvää ottamaan, mitä kunkin puolueen edustajat eduskunnassa todella ajavat. Voimme sanoa, että sosialidemokraatit ovat tässäkin suhteessa valvettuneimpia kansalaisia, sillä nimenomaan kansan ääni pakotti puolueemme johdon sanotumaan itsensä irti edellä esittämästäni hullunkurisesta maatalouspolitiikasta. Tämä on pohjasävel siinä rumassa riidassa, joka puolueväkemme keskuudessa viime vuosina on käyty. Riidasta on aiheetta tullut kellokkaiden nimillä kulkeva henkilöriidan luontoinen, mutta todellisuudessa kysymys on koko ajan ollut sosialidemokraattisen puolueen ohjelmasta, sen menettelytavoista ja säännöistä. Viimemainituista mitään piittaamatta eräät henkilöt kipusivat hallituspallilleille vielä sittenkin, kun ryhmä oli jyrkästi kieltänyt jäseniään yksityisinä henkilöinä osallistumasta hallitusvastuuseen. Josin pahat kielet kertovat, että viisaimmat menivät tällaisiin hallituksiin vain sillä nimenomaisella ehdolla, että heidät sitten palkitaan riittävän hyvin edustustoimin, hallitusten tultua kaadetuiksi.

Meidän puolueessamme ei oltu totuttu tällaiseen kyynärpäätaktiikkaan ja sen vuoksi oltiin aluksi kuin tyrmistyneitä eikä oikein uskottu, että puolueemme johtajat olivat alentuneet myymään itsensä. —

Eihän sosialidemokraattisella puolueella nyt ole mitään hinkua hallitukseen, sillä ainahan oppositiossa on paljon helpompi olla ja arvostella vain toisten töitä kuin itse tehdä paremmin, Varsinkin kun valtiomme hoidetavina nytkin on sellaiset vaikeat jutut kuin työttömyyskysymyksen hoito, maamme teollistaminen ja valtion taloudellisten asioiden tasapainoon saatto yleensä. Nykyisessä asiantilassa on vain yksi muuta. Kun maalaisliittolainen hallitus yksin saa huseerata esim. kevääseen saakka, ehtii se jakaa kaikenmaailman maatalousjärjestöille kaikki, mitä yleensä jaettavaa on ja sitten voi lyödä hanskat tiskiinkin ja huutaa konkurssipesän hoitoon muitakin puolueita. Tällaisesta tilaanteesta tulevat eniten hyötymään kommunistit, sillä heidän kiuskutuskampjalleen juuri tällainen epävakainen maaperä luo otollisia tilaisuuksia. Tietysti heidän toivonsa onkin, että maamme talous mahdollisimman pian ajaantuisi taloudelliseen saartoon, jolloin meidän olisi pakko pyytää apua ja holhousta naapurista entistä enemmän.

Meidänhän on nyt jo pakko tunnustaa, että olemme kuin liekakettingissä. Niin pitkältä voimme ruohoa syödä kuin liekakettinki riittää, mutta emme yhtään enempää. Tällaisen tilanteen on meille sanellut ensi sijassa maantieteellinen asemamme ja myöskin se, että eräät puolueet ihailevat jotain muita maita enemmän kuin kotimaataan. Meille sosialidemokraateille tämä Suomi

on rakkain. Me emme muuta toivo kuin että saisimme täällä elää ja toimia rauhassa, niin että ajatuksen, sanan ja painovapauden lait todella olisivat omaisuuttamme, eivätkä vain paperilla. Maalaisliiton Korsimolaisiipi ei näistä asioista siedä paljon puhuttavan saati sitten kirjoitettavan. Kun puolueemme kunnianarvoisa puheenjohtaja Tanner tänä syksynä "almöissä pidetyssä työläiskongressissa hieman selvitteli totuudenmukaisesti sitä paitsiota, johon entiset suojeluskuntalaiset nyt ovat meidät sysänneet, niin "maakansa oli seuraavina päivinä repäistä vaatteensa Tannerin puheen johdosta. Maakansa katsoi arvolleen sopivaksi solvata Tanneria oman pesänsä likaaajaksi ja omien etujen tavoittelijaksi. Historiallisia sanoja varmaan Tannerista Maakansan sanomiksi, kun sanojana on joku Korsimon leiriläinen. Tietääkseni ei Tanner ole milloinkaan ajanut omia etujaan yhteisten asioiden yhteydessä, kuten esim. maalaisliittolaisista on saattanut jokunen tehdä, mutta Tanner halusi, että ulkomaillekin saatetaan asioistamme totuudenmukaiset tiedot ja etenkin sosialidemokraattien ajatukset nykytilanteesta.- Maakansa selvittelee, miten meillä nyt onnellisesti astellaan Paasikiven -Heikkosen keksimää ulkopoliittista linjaa eikä siellä leirissä enää ~~jossaan~~ ^{allenkansan} muisteta sitä presidentti Paasikiven meidän puolueellemme kirjoittamaa kirjettä, jossa Paasikivi kiittää puoluettamme ja sanoo maamme itsenäisyyden säilyneen ~~vain meidän~~ ^{suuren sodassa} puolueemme suoraselkäisen esiintymisen ansiosta. Kaikki muistatte viime vapun aikoina tuosta kirjeestä sanomalehdissä julkaistun valokuvajäljennöksen. Jos Paasikivellä olisi silloin ollut vähän-

astilla

tapšolo yasa

ayan

100

[illegible]

КѢНІА КЪНІА КЪНІА КЪНІА КЪНІА КЪНІА КЪНІА КЪНІА КЪНІА КЪНІА

Kannan Kannan

Tällaisilta vaikuttavat siis ulkopoliittiset näkymät kiedottuina sisäpolitiikkaan.

Eduskunnan työstä kertoakseni on mainittava, että heti sen kokoonnuttua sai se suuren määrän vaikeasti sulavaa syötävää. ^{Maitsi} budjettia, on edessä monia hyvinkin vaikeita lakiratkaisuja. Sairaalalain muutosesitys ei ole niin yksinkertainen mitä sitä meidänkin ryhmässämme on yritetty selittää. Ensimmäinen rakennettiin ehkä tarpeetomankin komeita ja ylellisiä keskussairaloita muutamiin piireihin. Sen jälkeen loppuivat valtion rahat ja sairaalain ^{edelleen} lopun toimeenpano uhkaa siirtyä ehkä parillakymmenellä vuodella. Lopuille sairaalapiireille tarjoillaan nyt tämän hallituksen esityksenä yli 100 vuotta vanhoja lääninsairaalaoita kuntien ylläpidettäviksi keskussairaloiksi, ja jos tämä lakiesitys nyt menee läpi, niin herra yksin tietää, milloin esim. Hämeenlinnaan nousee todellinen tämän piirin keskussairaala.

Työttömyysvakuutuslaki on toinen vaikea pulma, johon ei oikein ~~kukaan~~ mikään ryhmä uskalla ottaa kantaa, ennenkuin SAK:ssa on päästy asiassa selville vesille. Siellä suuret liitot ovat kassalinjalla ja pienet pakollisen vakuutuksen linjalla. Maalaisliitto ~~haluaisi~~ ^{haluunsa} laista sellaisen, johon jokainen vähintään 100 päivää työssä ollut pääsisi osalliseksi, jotta varmaan myös kaikki maanviljelijät ~~+~~ saisivat työttömyysvakuutusta, mutta meidän ryhmämme kanta on, että tämä työpäivämäärä on liian alhainen, koska valtiolla ei ole varoja, vaan ne on kerättävä kansalaisilta..

1a * methodolaisret. tulupienien lommennöiden
sitten jättävät vain melko specielle

Olisi tietysti paljon onnellisempaa, jos pystyisimme hankkimaan oikeita työpaikkoja kaikille työtä haluaville, sillä poikkeusajan ilmiöitähän tällaiset avustukset sittenkin ovat. Tietysti jokainen kansalainen mieluummin tekisi rehellisesti kunnan töitä, kunnollisella palkalla ennenkuin ~~antais~~ ^{antais} tällaisia pikkuavustuksia, joiksi ne pakosta jäävät, kun niitä aina koko kansalle, eikä vain todella tarvitseville ryhdytään jakamaan.

Viime viikolla saimme sanomalehdistä lukea, että komitea ehdottaa suuria muutoksia nykyiseen työllisyystyöjärjestelmään. Kuntien työhönsijoitusvelvollisuutta esitetään vähenettäväksi 10 %:lla ja osa työttömistä hoidettaisiin työttömyysvakuutuksen turvin. Työttömyystyöt esitetään vapaiksi. Kuntiin esitetään perustettaviksi valtion työvoimatoimikunnat, jotka huolehtisivat kaikista työtilaisuuksista. Työllisyyslaki esitetään pysyväiseksi nykyisen kolmen vuoden sijasta. Mietintöön on kahdeksasta jäsenestä liittänyt 6 eriävän mielipiteensä ~~ainakin johonkin lahtaan~~, joten ei ole vielä tiedossa, miten hallitus tämän esityksen tulee aikanaan ~~rajoit~~ ^{rajoit}amaan.

Vuosilomalakiesityksen antamista on ryhmämme puolesta kiirehditty, mutta eihän tällä hallituksella olkoon kiirettä sellaisten esitysten antamiseen. Maataloutta koskevia esityksiä ~~siis~~ ^{neillä} tulee ~~ainakin~~ kuin turkin hihasta.

Uman puolueemme asioista mainitakseni voin sanoa, ~~puolue~~asiamme puolueperheessä ovat nyt paremmalla kannalla kuin pitkiin aikoihin. Vaikka Simonen yrittää vakuuttaa, että joukot ovat hänen puolellaan, niin meillä on kuitenkin järjestöväki suurimmalta osalta. ~~Umm~~ ^Ume ~~me~~ tiedä, mitä joukkoja Simosen esiintyminen on ~~vahv~~hättänyt, niin että ne oikein johtajakseen olisivat hänet valinneet.

Erikoisesti iloitsemme siitä, että selkiintymistä on tapahtunut nuorten ja naisten rintamilla. Nuorisotoimintamme on selvästi noususuunnassa ja nuorisomme itse ymmärtää, että myöskin sen on otettava jo aika-naan yhteiskunnalliset asiat vakavasti, niin kauan kuin sillä itsellään vielä on vapaa valinta puoluei-siinkin nähden. Lahden rötöskokous vaikutti pommin tavoin, mutta niin, että oikean nuoriostyötoiminnan päälle kasaantunut kuona-aines vain lensi tiehensä.

Naisten toiminnoista kertoo teille toinen henkilö, joten en syö hänen heiniään, vaan jätän koko naisten asiat hänen hoidettavikseen.

Pääasia näin syksyllä on, että saamme kaikki järjestömme reippaaseen toimintaan ja otamme rohkeasti myös uusia toimintamuotoja yhdistystemme piiriin. Meidän ~~on~~ ^{on} ~~pitää~~ ^{kehittävä} myös järjestötoiminnassa ~~kuukaa~~ ^{kuukaa} kehitykse mukana eikä pitää vuosikymmenestä toiseen kiinni juuri samoista toimintamuodoista. ~~A~~ikanaan ne ovat olleet ehkä hyvinkin viehättäviä, mutta nykyajan nuort ja naista viehättää taas jo vallan toisenlaiset asiat kuin esim. vuosisadan alussa. Vastuullisten henkilöide on kehitettävä järjestöissään uusia ideoita ja lainat-

tava niitä toisillekin.

Osuuskauapavaalit ovat ensimmäinen etappimme marraskuun 29 pnä. "aiset eivät saa pitää kynttiläänsä vakan alla, sillä kyllähän siinä sitten kommunistit ja simonistit riemun pitävät, jos me vain nukumme kotona makoisia päiväunia silloin kun toiset äänestävät.

Meidän sukupolvemme asia on selvittää tämän päivän vaikeuksista. Muistakaamme niitä suunnattomia esteitä, joiden yli puoluetoveriemme 60 -vuotta sitten oli kivuttava saadakseen sen rohkeuden ja päättäväisyyden, joka antoi heille voimaa luoda tähän maahan sosialidemokraattinen puolue. Me emme saa antaa sotkea lokaan sen kunnia-akasta lippua.

Meidän on järjestöasein taisteltava. Mitä enemmän meitä on, sen painavampi on sanamme yhteiskunnassa. Senvuoksi jäsenrynnäkö olkoon tämän syksyn päämääristämme N:o 1. Erikoisesti naisia lisää aktiiviseen sosialidemokraattiseen puolueeseen.